

УДК 657.6

СПЕЦИФІКА ФРІЛАНСУ В ПРОВЕДЕННІ АУДИТОРСЬКОЇ ПЕРЕВІРКИ

Н. М. Макара

студентка 4 курсу, група ОА-41, навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

Науковий керівник – к.е.н., доцент О. Р. Антонюк

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

В статті розглянуто сутність фрілансу в аудиторській діяльності. Наведено порівняльну характеристику фрілансу та офісної роботи в наданні аудиторських послуг. Також досліджено специфіку виконання аудиторської діяльності фрілансером та визначено його обов'язки і відповідальність.

Ключові слова: фріланс, аудиторська діяльність, аутсорсинг.

В статье рассмотрены сущность фриланса в аудиторской деятельности. Приведена сравнительная характеристика фриланса и офисной работы в предоставлении аудиторских услуг. Также исследована специфика выполнения аудиторской деятельности фрилансером и определены его обязанности и ответственность.

Ключевые слова: фриланс, аудиторская деятельность, аутсорсинг.

The article considers the essence of freelance in audit practice. The comparative characteristics of freelance and office work in the provision of audit services are presented. Also, the specifics of the implementation of audit practices by freelancers were investigated and their duties and responsibilities were determined.

Keywords: freelance, auditing, outsourcing.

На сучасному етапі розвитку економіки праці все більше людей звертають увагу на високу заробітну плату та гнучкий графік. Відповідно великої популярності набуває фрілансерство. Фрілансер – це людина, яка віддалено (через мережу Інтернет) шукає собі певні проекти, виконує їх і може працювати одночасно на декілька фірм. Фрілансер може надавати послуги, які стосуються різних сфер діяльності: маркетинг, веб-розробка, страхування, графічний дизайн, викладання іноземних мов, надання аудиторських послуг тощо. З розвитком ринкових відносин потреба в аудиторських послугах постійно зростає. І це не дивно, адже аудитори можуть надавати широкий спектр аудиторських послуг, а саме якісні консультації, оцінка стану фінансово-господарської діяльності підприємства, проведення експертиз тощо. Тому все більше українців, займаючись саме цим видом діяльності, надають перевагу фрілансу. Проте на сьогоднішній день існує ціла низка недостатньо вивчених питань, таких як оподаткування та специфіка роботи фрілансера в Україні, особливо в сфері аудиторської діяльності, що є видом підприємницької діяльності.

Значний внесок у розробку теоретико-методологічних засад вивчення та аналізу фрілансу можна зустріти у роботах таких вчених, як: Ф. Добрянський, С. Антропов, Ерні Зелінські, Д. Стребков, А. Шевчук, О. Білоус та інші.

Такі проблеми, як визначення специфіки аудиторської діяльності одноосібно вдома та безпосередньо в офісі, особливості оподаткування та легальності фрілансерства є досить актуальними на сьогодні, а отже, потребують вивчення специфічних ознак як на рівні теоретичних досліджень, так і практики діяльності аудиторів у взаємозв'язку з нормативними документами з регламентації аудиторської діяльності.

Метою даної статті є з'ясування особливостей та характерних ознак фрілансу у сфері аудиторської діяльності, виявлення переваг та недоліків такого виду зайнятості.

Результати досліджень. Згідно зі ст. 3 Закону України «Про аудиторську діяльність», аудиторська діяльність – це підприємницька діяльність, яка включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг [1].

Аудит можуть проводити не лише аудиторськими фірмами, а й незалежними особами (аудиторами), в яких наявний спеціальний сертифікат. Зазвичай, аудиторські послуги є високооплачуваними, та не всім спеціалістам аудиту зручно підлаштовуватися до офісного графіку роботи. Тому все більше на ринку праці зростає кількість фрілансерів, котрі надають послуги з аудиту. Проте варто зауважити, що робота аудитора одноосібно та робота в аудиторській фірмі має ряд відмінностей, позитивних, так і негативних ознак. Тому доцільно провести порівняльну характеристику фрілансу та офісної роботи в наданні аудиторських послуг, що наведено у табл. 1.

Таблиця 1

**Порівняльна характеристика фрілансу та роботи в аудиторській фірмі
(офісна робота) в сфері надання аудиторських послуг**

Фріланс	Робота в складі аудиторської фірми
Гнучкий робочий графік, можливість самому обирати вихідні та планувати режим дня.	Фіксовані робочі години та відсутність гнучкості робочого графіка.
Можливість обирати аудиторські завдання за власним бажанням та найбільш цікаві.	Обмеження в самостійному виборі аудиторської роботи, потрібно працювати в рамках взаємовідносин «директор аудиторської фірми – співробітник фірми, асистент аудитора, помічник аудитора».
Можливість працювати відразу на декілька замовників, а в разі неякісної роботи втрачається лише один клієнт, і дохід зменшується частково.	У разі виконання неналежної аудиторської перевірки такого аудитора зазвичай звільняють, і відповідно він втрачає повністю дохід.
Відпустка, медичне страхування та інші пільги оплачуються фрілансером за власний рахунок.	Відпустки оплачуються за рахунок аудиторської фірми, наявні декретні відпустки, пенсії, медичне страхування та інше.
Замовників аудиторських послуг постійно потрібно шукати самостійно, дохід нестабільний, існує великий ризик, що в кінці виконання роботи клієнт не заплатить.	Робота є стабільною з регулярною виплатою заробітної плати, менш ризикована.

Аналізуючи роботу фрілансера та офісного працівника, можна помітити, що вони мають ряд переваг та недоліків. Однозначної відповіді, яким чином краще працювати, тут дати не можна, адже якісна аудиторська діяльність, насамперед, залежить від компетентності, кваліфікованості та дотриманні цілого ряду обов'язків.

Варто зазначити, що у разі якщо фрілансер хоче здійснювати аудиторську діяльність, то він зобов'язаний зареєструватися як фізична особа-підприємець. Після реєстрації такому фрілансеру необхідно здійснити декілька важливих етапів:

- вибрати для себе спрощену систему оподаткування;
- укласти договори із замовниками;
- відкрити у банку рахунки, на який замовники будуть перераховувати винагороду;

- оформляти згідно із законодавством первинні документи (контракти, акти виконаних робіт, банківські виписки);

- вчасно подавати в податкову службу звітність та сплачувати податки [2].

Надання аудиторських послуг фрілансером має певну специфіку, яка детальніше наведена в таблиці 2.

Таблиця 2

Специфіка проведення аудиторської перевірки фрілансером в розрізі окремих видів аудиторських послуг

Вид роботи	Специфіка роботи
Ведення обліку	Фінансові документи підприємства замовник зазвичай надає фрілансеру в електронному вигляді. При цьому фрілансер зобов'язаний дотримуватися таких принципів, як незалежність, чесність, об'єктивність та конфіденційність.
Надання аудиторських консультацій	Фрілансер надає аудиторські консультації здебільшого у письмовій формі або в усній в режимі скайп.
Складання бізнес-планів	На основі результатів фінансових документів та детального аналізу маркетингової стратегії підприємства фрілансер може скласти за бажанням замовника бізнес-план, який буде реалістично втілити у життя підприємства.

Варто зауважити, що на фрілансера, що надає аудиторські послуги, також покладається відповідальність за надання аудиторських послуг в рамках його компетентності.

Досвід багатьох компаній свідчить, що не завжди доцільно на підприємстві мати в наявності штатного бухгалтера чи внутрішнього аудитора. Тому на підставі договору компанія може фрілансеру доручити займатися аутсорсингом. Для підприємства це досить вигідно, адже є можливість зекономити на трудових ресурсах, а для фрілансера, що надає аудиторські послуги, це додатковий дохід.

Отже, з розвитком ринкових відносин та в умовах трансформаційної економіки набувають нові форми зайнятості, і важливу нішу займає саме фріланс в аудиторській діяльності. Зважаючи на специфіку надання аудиторських послуг фрілансером, можна стверджувати, що такий вид діяльності є досить перспективним, несе у собі багато переваг, але водночас вимагає не меншого досвіду та кваліфікованості, ніж офісний працівник.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.93 р., зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>.
2. Фрілансер і діяльність в межах України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.buhuslugi.com.ua/ua/publikatsiji/637-chi-povinen-frilanser-splachuvati-podatki-do-byudzhetu.html>.
3. Дідух О. В. Сутність аутсорсингу та перспективи його застосування в Україні/ О. В. Дідух // Економічний простір. – 2011. – № 54. – С. 173–182.